

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ВИШЕГРАД
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ, ВИШЕГРАД

Андрићград бб, тел: 058/630 990, факс: 058/620 602, e-mail: finansije@opstinavisegrad.com.

У П У Т С Т В О
буџетским корисницима за припрему буџета
општине Вишеград за 2026. годину

Вишеград, август 2025. године

На основу члана 28. став 1. тачка б. и чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 и 110/24 у даљем тексту: Закон), Одјељење за финансије Општинске управе Вишеград, утврђује

У П У Т С Т В О

буџетским корисницима за припрему буџета општине Вишеград за 2026. годину

1. Овим Упутством се буџетским корисницима дају смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета општине Вишеград за 2026. годину.
2. Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбиједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана Општине Вишеград
3. С обзиром на уобичајен несклад потреба и средстава, неопходно је да се приликом израде буџета за 2026. годину поштују дате смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета, при чему полазна основа за финансијско планирање на годишњем нивоу чине елементи дугорочног плана утврђени на нивоу Републике Српске
4. У складу са чланом 29. Закона, а у вези Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. годину који је сачинила Влада Републике Српске, ово Упутство садржи:
 - 1) основне економске претпоставке и смјернице за припрему нацрта буџета општине Вишеград за наредну фискалну годину,
 - 2) опис планиране политике јединице локалне самоуправе,
 - 3) процјену буџетских средстава општине за наредну фискалну годину,
 - 4) поступак и динамику припреме буџета општине.

ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВИШЕГРАД ЗА 2026. ГОДИНУ

1. ПЛАНСКА ПРЕДВИЂАЊА ИЗ ДОБ-а РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД 2026.-2028. ГОДИНЕ

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. година у даљем тексту ДОБ РС 2026-2028) је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за ниво Републике Српске. Подаци исказани у ДОБ-у РС 2026-2028 прикупљени су и представљени у складу са стандардима фискалне статистике, и као такви су основа за фискалне анализе и имају улогу у развијању и надгледању економских и фискалних програма, али и у пословима праћења мјера економске политике.

Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 и 110/24) у члану 16. дефинисана је израда Документа оквирног буџета Републике Српске као основе за припрему и израду буџета. Намјена ДОБ-а РС 2025-2027 је да постави стратешки оквир и горње границе ресурса, унутар којих би се требао припремати годишњи буџет.

У том контексту, припрема и израда буџета засниваће се на ДОБ-у. ДОБ РС 2026-2028 даје пројекције прихода, расхода и финансирања за период 2026-2028. година.

Кључни циљ овог Документа је да осигура бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она алоцира јавне ресурсе.

Међународно окружење

Међународни монетарни фонд (ММФ), у прољетном Извјештају (World Economic Outlook, update April 2026) анализира неизвјесности које су задесиле глобалну економију и предвиђа успоравање глобалног економског раста. Ревизија пројекција глобалног економског раста наниже одражава значајан утицај повећаних америчких трговинских царина, које су пореметиле глобалну трговину и повјерење инвеститора. Утицај царина на раст у краткорочном периоду варира међу земљама, у зависности од трговинских односа, састава индустрије, глобалних политичких кретања и могућности за диверзификацију трговине. У неким економијама (на примјер, Кина, еврозона) фискална подршка државе компензује дио негативног утицаја на раст. Очекује се да ће глобална инфлација опадати нешто споријим темпом него што се очекивало у Извјештају ММФ из јануара 2026. године. Усљед ескалације трговинских тензија и прилагођавања финансијског тржишта насталој ситуацији, интензивирање негативних ризика укључено је у пројекцијски период.

Према наведеном Извјештају пројектовано је да ће се глобални раст смањити са процијењених 3,3% у 2024. години на 2,8% у 2025. години, прије него што се опорави на

3% у 2026. години. Предвиђа се да ће кретање економског раста за тржишта у развоју смањити на 3,7% у 2025. и 3,9% у 2026. години, након процијењених 4,3% у 2024. години.

Према наведеном Извјештају, предвиђа се да ће економија БиХ имати реални раст од 2,8%, док ће у 2026. Години реални раст износити 3%. Пројекције предвиђају постепени пад инфлације, која ће у 2026. години износити 2%.

Текућа макроекономска кретања у Републици Српској и изгледи за период 2024-2028. година

Реални сектор

Током 2024. године, у условима и даље присутних геополитичких тензија на међународном нивоу, дезинфлације услјед стабилизације на тржишту енергената (уз даљи изазов базне инфлације), те спровођења релативно рестриктивне монетарне политике од стране великог броја централних банака у циљу одржавања равнотеже између стабилизације цијена и економског раста, глобални економски раст је био умјерен и неуједначен по регионима. ЕУ, као регион на који је наша економија ослоњена у значајној мјери, биљежи врло скромне стопе раста економске активности (0,9% у 2024.) под утицајем слабије спољне тражње, пада индустријске производње и пооштрених услова финансирања услјед рестриктивне монетарне политике ЕЦБ. Значајани ризици за будући раст привредне активности земаља ЕУ је повећање баријера у трговинској размјени, раст кинеске индустрије и енергетски шокови у виду доступности енергената.

Према објављеним подацима РЗС РС, за 2024. годину, привредна активност у Републици Српској, остварила је реални раст од 3,1%. Услјед стабилизације инфлације које је у 2024. Години износила 1,8%, нормални раст БДП-а износио је 6,9%.

Као посљедица наглашених геополитичких ризика везаних за рат у Украјини и на Блиском истоку, рестриктивне монетарне политике ЕЦБ, те слабљења глобалне тражње, у околностима високих цијена хране и енергената слабијег раста најзначајних трговинских партнера и пооштравања услова финансирања, привредна активност у Републици Српској Постварио се скроман реални раст од 1,6%.

Домаћи извоз и индустријска производња, на годишњем нивоу су били у паду под утицајем смањења иностране тражње. Домаћа потрошња и инвестиције, биле су носилац привредног раста и у претходној години.

Пројектоване стопе привредног раста у периоду 2026-2028. година износе 3,7%, 3,8% и 3,8%, респективно. Очекује се наставак раста привредне активности вођен домаћом тражњом и инвестицијама, уз неутралан до благи позитиван допринос спољнотрговинске размјене.

Ризици за макроекономске пројекције

Основни ризици по остварење пројекција према основном сценарију могу се посматрати као спољни и унутрашњи.

Основни сценарио макроекономског оквира и даље је под утицајем бројних ризика, а прије свега ризика из међународног окружења, односно ризика од неизвјесности у погледу развоја међународних економских и политичких односа. У условима заоштрених међународних и економских односа, застоја у глобалним ланцима снабдјевања, инфлаторних притисака и поопштавања менетарне политике, спољни ризици представљају већи изазов за остварење пројектованог привредног раста у Републици Српској од унутрашњих. Већ је извјесно да се ове околности негативно одражавају на глобалну економију, а кроз утицај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, мање или више утичу и на привредни раст Републике Српске.

Ескалација трговинског рата, односно баријера у трговинској размјени, као и смањење конкурентности са неизвјесном динамиком рјешавања ове ситуације, у наредном периоду представља ограничавајуће факторе за будући раст економске активности у ЕУ. Ефекат америчких царина на одређене ЕУ индустрије, може имати негативан ефекат на извоз Републике Српске који је значајно оријентисан на ЕУ тржиште. Ризици који се односе на неостварење пројекција спољнотрговинске размјене су ескалација трговинских тензија и растућа политичка неизвјесност, посебно она која произлази из недавних америчких тарифних политика. Такође, континуиране рестриктивне трговинске праксе и геополитичке економске тензије могле би пореметити међународне трговинске токове и ланце снабдјевања, додатно смањујући глобалну економску активност.

Економски притисци и неизвјесност у пословању на глобалном тржишту, те повећана неизвјесност у погледу промјена на финансијском тржишту, могло би се одразити на пословну активност у Републици Српској путем пада расположивог дохотка предузећа и становништа, те смањења инвестиционе активности, поготово ако се имају у виду повећани трошкови производње. То би за посљедицу могло имати мањи раст запослености и зарада од очекиваног, а тиме и мањи раст потрошње. Наставак кризе у Украјини и оштрије санкције Русији могле би изазвати додатну несташицу енергената и ресурса на глобалном нивоу, што би посљедично довело до даљег раста цијена и имало негативан утицај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, тржиште рада као и на укупан привредни раст.

Изостанак структурних промјена у економији у правцу већег развоја дјелатности које стварају виши ниво додате вриједности у односу на производњу засновану на ресурсима и сировинама може утицати тако да економски раст буде мањи од очекиваног. Обавеза усклађивања законодавства и економије са одредбама Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) регулатива, могла би се негативно одразити на конкурентност економије и привредну активност.

Поред поменутих цјеновних притисака, могући ризик у финансирању спољњег дефицита могу се видјети у смањењу прилива директних страних инвестиција и отежаном задуживању на међународном финансијском тржишту (раст каматних стопа, повећање удјела јавног дуга и сл.).

Поред тога, ту су агрометеоролошки услови који утичу на пољопривредну производњу; хидрометеоролошке прилике које имају утицај на количину произведене и извезене електричне енергије, изостанак планираних инвестиционих улагања, изостанак имплементације планираних реформских процеса, мјера и слично.

Остварење наведених ризика имало би за посљедицу ниже стопе раста БДП-а у односу на основни сценариј. Према алтернативном сценарију, у 2024. години, стопа реалног раста износи 1,0%, што је за 1,3 п.п. мање од основне пројекције. У периоду 2025-2027. године предвиђа се успорени опоравак привредне активности, по просјечној стопи од 2,2%, који у односу на основни сценариј претпоставља мање доприносе потрошње и инвестиција, те неутралне доприносе спољнотрговноског биланса.

Јавне финансије

Консолидовано посматрајући сектор опште владе, у периоду 2026-2028. година, већи дио укупних прихода чине порески приходи, односно индиректни порези (38,3%-38,5%) и директни порези (13,3% - 13,4%). Значајан дио прихода чине доприноси за социјално осигурање (37,6% -38,3%), док се остали дио односи на непореске приходе (9,7% - 10,1%) и грантове (0,3% - 0,4%).

У оквиру планиране укупне потрошње, у периоду 2026-2028. година, значајна су издвајања за дознаке на име социјалне заштите (48,8% - 50,2%) и издвајање за лична примања запослених (25,2% - 26,0%) који су дефинисани законским оквиром.

Донекле условљено расположивим средствима је издвајање за расходе по основу коришћења роба и услуга (6,9% - 7,2%), док се за нето издатке за нефинансијску имовину планира издвојити 7,5% - 8,0% укупне потрошње.

У структури планиране потрошње није занемариво ни издвајање за расходе камата и друге расходе финансирања (3,8% - 4,2%).

Према процјенама, у 2025. години се очекује буџетски дефицит у износу од 0,6% БДП-а. У наредном периоду 2026-2028. године, пројектовано учешће потрошње у БДП-у опада од 44,7% до 42,7%, тако да се буџетски резултат креће од дефицита на нивоу 0,8% БДП-а до суфицита од 1,4% БДП-а.

Регулаторни оквир и приоритети фискалне политике у наредном периоду

Руковођени одређењем стварања повољне пореске политике и даљег очувања социјалне и фискалне стабилности, као и провођења реформи са циљем повећања привредне активности у периоду 2026-2028. година, у области опорезивања планирано је слједеће:

Порез на добит

Када је у питању опорезивање добити правних лица (привредних друштава), у Републици Српској је у примјени Закон о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15, 1/17, 58/19 и 48/24), којим је опорезивање добити правних лица унапријеђено у великој мјери у односу на период прије тог закона. То се првенствено односи на принцип групне амортизације, прецизирање прихода и расхода који се

прихватају у пореском билансу, примјеном правила спречавања злоупотребе тзв. „утањене капитализације“ кроз правило ЕБИТА, детаљније и прецизније дефинисање правила трансферних цијена, те сужавања постојећих пореских олакшица за инвестиције и запошљавање, тако да је умјесто дотадашње олакшице умањења пореске основице пореза на добит за цјелокупни износ ивестиције та олакшица измијењена па је утврђено да се износ пореза на добит умањује за 30% привредном субјекту који изврши инвестиције у тој години у вриједности већој од 50% његове пореске основице

Иако је примјена новог закона резултирала ефикаснијим и ефективнијим системом опорезивања добити, у 2019. години донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит којим је извршено проширење олакшице на инвестиције у производњу на начин да се привредним субјектима омогућава умањење основице пореза на добит за укупну инвестиције у опрему или постројења која се користе за производњу.

Порез на доходак

Законом о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 119/21) повећан је основни лични одбитак са 8.400 КМ на 12.000 КМ на годишњем нивоу и промијењена је основица пореза на доходак од личних примања тако да сада представља збир бруто личних примања. Такође, умањена је стопа пореза на доходак од личних примања са 10% на 8%, а повећана је стопа пореза на доходак на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака и осталог дохотка са 10% на 13%, с тим да је код ових доходака основица у Закону остала иста.

Законом о измјенама **Закона о порезу на доходак** („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) повећан је неопорезовани дио топлог obroка који се припрема код послодавца или се доставља послодавцу путем услуге кетеринга са досадашњих 4,5 КМ на 0,75% просјечне нето плате у Републици Српској за претходну годину коју је утврдио Републички завод за статистику.

Практично, тај неопорезиви дио топлог obroка за 2022. годину износио је 7,53 КМ, док је тај износ у 2025. години 10,53 КМ.

Законом о допунама **Закона о порезу на доходак** („Службени гласник Републике Српске“, број 112/23) уведен је посебан обвезник пореза од самосталне дјелатности – мали пољопривредник у порески систем, а накнада ученицима на практичној настави која се обавља код послодавца, у складу са прописима којима се уређује средње образовање, ослобођена је пореза на доходак.

Законом о порезу на доходак, између осталог, уређено је и опорезивање прихода од пољопривредне дјелатности, како лица која су регистрована и организована у форми предузетника, , тако и лица која су организована у форми породичних пољопривредних газдинстава, те на тај начин обављају пољопривредну дјелатност.

У пореском смислу, правна лица која обављају пољопривредну дјелатност на тржишној основи, без обзира на форму (привредно друштво, задруга...), обвезници су пореза на добит, док су физичка лица која самостално обављају пољопривредну дјелатност обвезници пореза на доходак од самосталне дјелатности.

Законом о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 110/24) подигнут је праг за статус малог предузетника са 50.000 КМ на 100.000 КМ оствареног прихода, изједначавајући га са прописима из области индиректних пореза и са опорезивањем дохотка у Федерацији БиХ, а с друге стране предметним законом се рестриктивније прописују поједини услови за обављање дјелатности. Проширен је број самосталних занимања која по својој природи и јесу посебне професионалне или интелектуалне услуге, те иста лица не могу поднијети захтјев за плаћање пореза као мали предузетник. Паралелно са удовољавањем захтјева за подизање укупног годишњег прихода који може да оствари мали предузетник по основу обављања те дјелатности са 50.000 КМ на 100.000 КМ, подигнут је и доњи износ пореза који је мали предузетник дужан да плати, са 600 КМ на 1.200 КМ уз прописан изузетак за лица која остваре укупан приход до 50.000.

Доприноси

Законом о измјенама **Закона о доприносима** („Службени гласник Републике Српске“, број 119/21) умањена је збирна стопа обавезних доприноса у Републици Српској са досадашњих 32,8% на 31%, а смањење стопе је због истовремених измјена Закона о раду и Закона о порезу на доходак усмјерено на раст плата свих радника у Републици Српској.

Законом о измјени и допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) уведена је паушална основица доприноса за раднике домаћих привредника који су упућени на рад у иностранство док траје тај рад због јачања конкурентности тих привредника. Та основица једнака је најнижој бруто плати у Републици Српској.

Такође, Законом о подршци незапосленом родитељу четворо и више дјеце у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 132/22) предвиђено је остваривање права ове популације на новчано примање у износу од најмање 750 КМ мјесечно. Ово право установљено је ради подршке овој категорији становништва због поремећаја на глобалном тржишту рада и њихове рефлексије на тржиште рада у Републици Српској, а узроковани исцрпљујућом и дуготрајном пандемијом вируса ковид 19, који су неизбјежно негативно утицали и на рад и социјални статус радно способног становништва Републике Српске, а посебно на социјални статус породица са четворо и више дјеце. Интенција Владе Републике Српске је да се незапосленом родитељу четворо и више дјеце омогући, поред права на новчано примање у номиналном износу, и права из пензијско-инвалидског осигурања, која се остварују на основу уплате доприноса. Да би се ова права остварила, било је потребно створити правни основ за уплату доприноса, због чега је и усвојен Закон о допуни Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 132/22)

Закон о допунама **Закона о доприносима** („Службени гласник Републике Српске“, број 112/23) донесен је ради потребе смањења оптерећења образовних установа по основу обавезе уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за ученике за вријеме

практичне наставе, односно током обављања стручне праксе код послодавца. С тим у вези, имајући у виду значај практичне наставе, а са циљем стварања бољих предуслова за развој практичне наставе код стручне праксе код послодавца смањена је основица доприноса са 50% на 20% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину.

Порез на непокретности

У периоду 2025–2027. година није планирана измјена **Закона о порезу на непокретности**, већ интензивирање активности на пријављивању непријављених непокретности у Републици Српској. Наиме, прегледом буџетских средстава уочено је да су приходи од пореза на непокретности подцијењени и да се значајан дио прихода по овом основу не слијева у буџете јединица локалне самоуправе. Разлог томе је што значајан дио непокретности није уписан у Фискални регистар непокретности. Стога је у фебруару 2020. године формирана Радна група чији је основни задатак ширење обухвата обвезника пореза на непокретности, а која је понудила могућа рјешења, али без масовне процјене вриједности непокретности немогуће је употпунити Фискални регистар непокретности.

Пројекту Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској се приступило ради усаглашавања података и евиденција, боље информисаности купаца и продаваца, равномјерном и правичном опорезивању непокретности, те стварању услова за примјену међународних стандарда и повећању броја инвеститора. Резултат пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској су: израђен ажурирани регистар непокретности за потребе масовне процјене вриједности непокретности, ширење постојећег пореског обухвата јединица локалне самоуправе идентификовањем разлика између регистра непокретности и пореских евиденција (фискалног регистра непокретности) и израђен модел за процјењивање вриједности станова и кућа.

Закон о пореском поступку Републике Српске

Законом о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 37/22) усклађиване су одредбе закона са начелом правне сигурности, односно, којим је утврђен десетогодишњи рок застарјелости права на наплату пореског дуга који је доспио за плаћање до ступања на снагу Закона о пореском поступку Републике Српске 01.01.2012. године. На овај начин ће порески обвезници који имају неизмирен дуг који је доспио до наведеног периода бити у погледу рокова застарјелости у једнаком положају у односу на оне пореске обвезнике који су имали неизмирени порески дуг настао након тог периода.

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга

Закон о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 94/15) донесен је са циљем олакшања финансијског положаја привредних субјеката, одржања текуће ликвидности, подстицања запошљавања у привреди и боље наплативости пореског дуга. Законом о измјенама и допунама Закона о одгођеном плаћању пореског дуга ("Службени гласник Републике Српске", број 28/21) плаћање

пореског дуга по основу пореза на добит за 2020. годину, пореза на доходак од самосталне дјелатности за 2020. годину, накнаде за унапређење општекорисних функција шума за 2020. годину и противпожарне накнаде за 2020. годину одгађа се једнократно до 30. јуна 2021. године уколико су уредно поднесене пореске пријаве за ту врсту пореза. Плаћање наведеног дуга после 30. јуна 2021. године може се додатно одгодити на начин да се плати у шест једнаких мјесечних анuitета, с тим да први мјесечни анuitет доспјева 31. јула 2021. године, а посљедњи 31. децембра 2021. године. На износ претходно наведеног пореског дуга за вријеме одгођеног плаћања не обрачунава се камата.

Закон о фискалним касама

Новим **Законом о фискализацији** („Службени гласник Републике Српске“, број 15/22) уводи се нови технички модел фискализације у Републици Српској. Овај модел заснован је на новим технологијама и означава поједностављење цјелокупног процеса код обвезника фискализације, већу транспарентност у односу на потрошаче у смислу провјере валидности рачуна, те веома квалитетан алат код Пореске управе Републике Српске за сузбијање сиве зоне у промету.

Овим 37 законом стављена је и обавеза Влади Републике Српске за финансирање иницијалних трошкова фискализације код обвезника фискализације, а који модел финансирања ће бити јасно дефинисан подзаконским актом.

У складу са Законом о фискалним касама, донесени су подзаконски акти, чиме су се стекли услови за почетак примјене Закона о фискалним касама. С тим у вези, Пореска управа Републике Српске је 17. априла 2024. године објавила Јавни позив за подношење захтјева за покретање поступка иницијалне фискализације и субвенционисање трошкова иницијане фискализације за прву групу обвезника фискализације.

Закон о пореском систему Републике Српске

У складу са **Законом о пореском систему** Републике Српске, донесен је Правилник о успостављању и вођењу Регистра пореских и непореских давања Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/18) и Правилник о методама и начину вршења анализа оправданости пореских и непореских давања („Службени гласник Републике Српске“, број 68/18).

Законом се уређује порески систем Републике Српске и успостављање и вођење Регистра пореских и непореских давања Републике Српске. Циљ успостављања Регистра пореских и непореских давања Републике Српске је јачање транспарентности увођења и наплате јавних прихода, успостављање јавне контроле над фискалним оптерећењем привреде и грађана, те сарадња власти, грађана и привреде у креирању повољнијег привредног амбијента који ће доприносити повећању конкурентности домаће привреде и расту животног стандард становништва.

Непорески приходи

Из Регистра пореских и непореских давања издвојена су одређена непореска давања са приједлозима њиховог смањења, укидања или другачијег обрачуна, а за која је пословна заједница исказала потребу за смањењем или укидањем, ресорна министарства процијенила да су непотребна или их је потребно смањити, не постоји оправданост даљег постојања, јер су приходи по основу убирања самог давања веома мали и не задовољавају

принцип рационалности или постоји задужење Владе Републике Српске из претходног периода да се посебно анализирају.

Законом о измјенама и допунама **Закона о судским таксама** ("Службени гласник Републике Српске", број 67/20) укинуте су судске таксе за поднесак којим се тражи увјерење и за издато увјерење, као и судске таксе за поднесак којим се тражи издавање јединственог приступног кода и за издати јединствени приступни код, те је извршено смањење судске таксе за упис регистар, као и за брисање уписа.

Посебан порез на имовину

Законом о утврђивању поријекла имовине и посебном порезу на имовину ("Службени гласник Републике Српске", број 15/22) уређују се услови, начин и поступак под којим се утврђује имовина и увећање имовине физичког лица и посебан порез на увећање имовине, а за коју физичко лице не може да докаже начин стицања, а орган надлежан за спровођење овог закона је Пореска управа Републике Српске (РСТА). Циљ предложеног закона је да се обезбиједи ефикаснији систем борбе против корупције, сиве економије и изградња институција, али и да се кроз правни систем контролишу приходи и тако превентивно дјелује и спријече могуће злоупотребе.

Пројекције јавних прихода

Пројекције прихода од директних пореза и непореских прихода урађене су на основу пројектованих макроекономских показатеља за Републику Српску и постојеће пореске политике у области директног опорезивања, као и прописа који дефинишу непореске приходе. За сваку поједину врсту прихода анализирани су трендови кретања наплате у претходном периоду, укључени су потенцијални једнократни утицаји који ће се десити у наредном периоду, те утврђен степен корелације појединих врста прихода са кретањем макроекономских агрегата. Пројекција прихода ради се појединачно за сваку врсту прихода и то је изузетно важно с обзиром да се на тај начин узимају у обзир правне основе, сезонски утицаји и специфичности сваког појединачног извора прихода.

Пројекције прихода од индиректних пореза (без путарине од 0,25KM/l) који припадају Републици Српској, за период од 2026. до 2028. године, поред уочених текућих трендова у наплати прихода, базиране су на прогнозама макроекономских показатеља за БиХ и Републику Српску и очекивањима да ће се износ средстава за финансирање институција БиХ, у наредном средњорочном периоду 2026–2028. година, бити на нивоу од 1.020,5 милиона KM. С обзиром на специфичност система расподеле прихода од индиректних пореза, процјена кретања основних макроекономских показатеља за Републику Српску има додатни значај са аспекта сагледавања кретања крајње потрошње у наведеном периоду, као основе за утврђивање коефицијента расподеле прихода од индиректних пореза између Републике Српске и ФБиХ. За систем расподеле прихода од индиректних пореза унутар Републике Српске, тј. између подсектора централне владе, јединица локалне самоуправе и ЈП „Путеви Републике Српске“ од посебне важности је пројекција сервиса спољног дуга.

Промјена било које од претпоставки на којима се заснива пројекција прихода захтијеваће измјену пројекције прихода које су наведене у овом Документу.

У овом поглављу приказане су средњорочне пројекције **прихода за сектор опште владе** коју чине подсектори: централна влада, јединице локалне самоуправе и фондови социјалне сигурности. Очекивани приходи износе 8.389,7 милиона КМ у 2026. години, 8.801,3 милиона КМ у 2027. години, односно 9.236,6 милиона КМ у 2028. години.

На основу пројектованих макроекономских показатеља и уочених трендова процјењује се да ће сектору опште владе, по основу прихода од индиректних пореза, у 2026. години припасти око 3.227,3 милиона КМ. У 2027. години очекује се да ће ови приходи износити 3.383,7 милиона КМ, односно 3.539,7 милиона КМ у 2028. години. То значи да ће нето приходи од индиректних пореза у 2027. години бити за 4,8% већи у односу на 2026. годину, а у 2028. години за 4,6% већи у односу на 2027. годину.

Према урађеној пројекцији, **приходи подсектора централна влада** износе 5.835,7 милиона КМ у 2026. години, 6.113,3 милиона КМ у 2027. години, односно 6.402,0 милиона КМ у 2028. години. У оквиру наслова 3.5 Средњорочни буџетски оквир (подсектор централна влада) детаљније су приказани приходи овог подсектора по рачуноводственим фондовима.

Очекивани приходи јединица локалне самоуправе су 1.398,6 милиона КМ у 2026. години, 1.465,7 милиона КМ у 2027. години и 1.537,2 милион КМ у 2028. години. У наредној табели приказана је пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2026-2028. година.

	Пројекција (у мил. КМ)		
	2026.	2027.	2028.
ПРИХОДИ (I+II+III+IV)	1.398,6	1465,7	1537,2
I Порески приходи	879,8	935,0	989,8
1. Приходи од индиректних пореза	683,4	726,7	769,0
2. Приходи од директних пореза	164,4	173,1	182,8
3. Остали порези	32,0	35,2	38,0
II Непорески приходи	391,3	404,2	417,7
III Грантови	16,5	16,5	16,5
IV Трансфери између буџ. јед.	111,0	110,0	113,3

Око половине прихода јединица локалне самоуправе чине приходи од индиректних пореза. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, из прихода од индиректних пореза који припадају Републици Српској, буџетима општина и градова припада 24% средстава преосталих након сервисирања спољног дуга Републике Српске. У складу са пројекцијом прихода од индиректних пореза за период 2026-2028. година и Законом о буџетском систему Републике Српске, процјењује се да ће приходи општина и градова по основу индиректних пореза у 2026. години износити око 683,4 милиона КМ, у 2027. око 726,7 милиона КМ и у 2028. години око 769 милиона КМ.

У оквиру прихода од директних пореза код јединица локалне самоуправе најважнији су приходи од пореза на доходак и приходи од пореза на имовину. На основу Закона о буџетском систему Републике Српске, буџетима јединица локалне самоуправе припада 25% прихода од пореза на лична примања и пореза на приходе од самосталне дјелатности. Према пројекцији, приход од пореза на доходак који припада буџетима јединица локалне самоуправе износи 120,1 милиона КМ у 2026. години, 127,1 милиона КМ у 2027. години и 135,0 милиона КМ у 2028. години. Наведене пројекције усклађене су са пројекцијом раста плата и запослености у Републици Српској.

Опорезивање непокретности у Републици Српској прописано је Законом о порезу на непокретности, а на основу Закона о буџетском систему Републике Српске приход од пореза на 40 непокретности у потпуности припада буџетима јединица локалне самоуправе. Пројекција прихода по основу овог пореза износи 39,5 милиона КМ у 2026. години, 41,0 милиона КМ у 2027. години и 42,5 милиона КМ у 2028. години.

Очекивани укупни износ непореских прихода у буџетима јединица локалних самоуправа је 391,3 милиона КМ у 2026. години, 404,2 милиона КМ у 2027. години, односно 417,7 милиона КМ у 2028. години. Пројекција прихода фондова социјалне сигурности износи 1.618,1 милион КМ у 2026. години, 1.685,7 милиона КМ у 2027. години и 1.764,7 милиона КМ у 2028. години. Највећи дио прихода фондова социјалне сигурности чине приходи од доприноса. У наредној табели приказана је пројекција прихода од доприноса фондова социјалне сигурности у периоду 2026-2028. година.

Непорески приходи фондова социјалне сигурности износе 3,9 милиона КМ у 2026. години и по 3,0 милиона КМ у 2027. и 2028. години, док се очекивани трансфери између или унутар јединица власти износе од 343,5 милиона КМ у 2026. години, и по 343,6 милиона КМ у 2027. и 2028. години. Највећи дио трансфера чини трансфер из буџета Републике који је планиран за Фонд здравственог осигурања у складу са Законом о здравственом осигурању у износу од 285,1 милиона КМ годишње за период 2026-2028. година, од чега се планира за посебан програм лијекова 80 милиона КМ годишње. Такође, у оквиру поменуте ставке налази се и трансфер из буџета Републике који је планиран за Фонд дјечије заштите у износу од 4 5,9 милиона КМ годишње за период 2026-2028. година.

ПРОЦЈЕНА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И ИЗДАТАКА ОПШТИНЕ ВИШЕГРАД ЗА 2025. ГОДИНУ

1. Пројекције буџетских средстава Општине Вишеград за 2026. годину и лимити потрошње за буџетске кориснике

Уважавајући препоруке дате ДОБ-ом, те на основу анализе остварења прихода у протеклом периоду, утврђена је пројекција средстава у буџету Општине Вишеград за 2025. - у КМ

<i>Врста прихода</i>	Остварено 2024.	План 2025.	Пројекција 2026.
Порески приходи	6.646.014	7.232.010	7.700.000
Непорески приходи	43.440.071	6.899.220	7.200.000
Грантови	249.714	532.480	50.000
Трансфери	887.158	1.023.900	1.200.000
Примици за нефин. имовину	86.635	528.400	100.000
Примици за фин. имовину и ост. примиси	4.612.096	387.000	100.000
Неутрошена намјенска средства ранијих периода	927.992	318.590	0
Укупно:	11.345.470	16.921.600	16.350.000

Напомена: план 2025. представља ребалансирани план.

Обавеза је буџетских корисника да анализирају своје властите приходе као и приходе које остварују својим радом како би се евентуално повећала средства по овом основу у наредном периоду што би свакако утицало на висину буџетског оквира.

У буџетској 2026. години приливи по основу финансирања (задуживања) се не планирају, барем не у овом тренутку.

На бази економских претпоставки при пројекцији буџетских средстава предлаже се да при планирању буџетског оквира потрошње, буџетски корисници планирају **средства/издатке у 2026. години на нивоу ребаланса из 2025. године, при чему се требају додатно анализирати материјални трошкови уз могућност њихове додатне рационализације**. У складу са утврђеном класификацијом, буџетска потрошња се посебно планира за текуће расходе и капиталне издатке, за сваког буџетског корисника, према овом Упутству.

Политика локалне власти

Политика локалне власти за 2026. годину орјентисана је на имплементацију стратешких циљева, који су садржаним у развојним документима Општине Вишеград. Имајући у виду да буџет представља инструмент за остваривање тих циљева, годишња процјена средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да финансијски подржава стратешки план развоја и задовољење потреба грађана за јавним услугама. Основно одређење локалне власти је да се припреми буџет који је остварив и стабилан, а да се истовремено у структури буџетског документа препознају дефинисани циљеви, политике, програми и услуге.

Ефикасније коришћење расположивих ресурса, као и успјешније одређивање приоритета у трошењу финансијских средстава, основа су буџетске политике. Такође, у наредној фискалној години неопходно је утицати на повећано остварење непореских прихода, те на смањење текуће потрошње.

У складу са ануитетним плановима приоритетно се планира уредно сервисирање дугова према кредиторима, при чему није предвиђено ново задуживање у 2026. години. Значајна капитална улагања у претходном периоду, која су финансирана из туђих средстава-задужења, посљедично утичу на смањење обима инвестиционих активности у наредној години, због сервисирања дугова.

Постоји одређење да се раније прихваћени концепт партиципативног планирања даље унапређује и развија, кроз двосмјерну комуникацију, у циљу већег учешћа јавности у дефинисању приоритета при креирању буџетског документа. Такође је показана воља да се постепено са линијског прелази на програмско буџетирање.

Ради конзистентне интегрисаности у јединствен буџетски систем вишег нивоа власти намјера је да се сви расходи буџета прикажу у складу са захтјевима буџетске класификације (економске, организационе и функционалне), при чему се посебно презентује оперативни и капитални дио буџета. Одређење је да се сачини јасан и разумљив документ за јавност.

Од буџетских корисника се очекује да приликом израде приједлога својих финансијских планова уважавају наведене основе политике локалне власти.

Садржај Захтјева буџетског корисника

Форма и садржај буџетских захтјева треба да буде усклађена са чланом 25. Закона о буџетском систему РС и утврђеном методологијом планирања:

(1) Захтјев за текуће издатке потребно је да садржи: податке о постојећим и планираним активностима и услугама у буџетској **2026.** години, као и податке о организационој, квалификационој структури, броју запослених и коефицијентима; основицу за обрачун личних примања; средства за материјалне трошкове; појединачне елементе и укупне износе потребне за реализацију програмских активности, на начин да се могу пратити ефекти програмског буџетирања.

(2) Захтјев за додатна средства за текуће активности чије се финансирање не може ускладити са ограничењем садржаним по овом Упутству, детаљно треба образложити, са приједлогом приоритета, који ће се размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

(3) Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама као и за нове пројекте- приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину. Потребе за капиталним улагањима треба табеларно попунити (Прилог 4) са траженим подацима о: називу инвестиције (улагања/пројекта), планираној вриједности са спецификацијом ставки, образложењу оправданости улагања, могућностима суфинансирања из других извора и захтијеваном износу из буџета, као и досадашњем степену улагања за започете пројекте, те процјену трошкова у вези са одржавањем основних средстава.

(4) Властити приходи, грантови, донације, примици од продаје имовине и остали јавни приходи који припадају буџетским корисницима морају се исказати у Захтјеву на

приходовној страни. Коришћење тих прихода за одређене намјене утврдиће се Одлуком о извршењу буџета за **2026.** годину.

(5) Ресорна Одјелења ОУ су дужна размотрити приједлог финансијског плана за ниже потрошачке јединице из своје надлежности и мишљење уз сагласност доставити у Одјелење за финансије.

(6) Буџетски захтјев треба да садржи финансијски израз предложеног плана и писмено образложење за сваку позицију.

III ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВИШЕГРАД ЗА **2026.** ГОДИНУ

1. Захтјев за текуће расходе и издатке

Основа за планирање ових средстава је план за **2025.** годину и оставрење за првих 6 мјесеци **2025.** године.

2 . Захтјев за додатна средства за текуће активности

Писмено образложити додатне активности и обавезно мора да садржи опис и разлоге активности за које се траже додатна средства и нови запослени по потреби.

Уз захтјев из тачке 1. и 2. обавезно се доставља образложење у писаној форми које садржи податке о организационој структури буџетског корисника, његовим активностим и услугама, преглед средстава и запослених који су неопходни за обављање активности и пружање услуга у оквиру буџетских издатака, као и описе и разлоге обављања активности за које се траже додатна средства.

3 . Захтјев за набавку основних средстава и опреме

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама и за нове капиталне пројекте, као приоритете које треба разматрати у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

Наведене захтјеве доставити на обрасцу који је дефинисан прилогом број 4 са динамиком утрошка средстава.

Приходе и примитке који намјерава остварити потрошачка јединица- буџетски корисник потребно је доставити према прилогу број 5 са динамиком прикупљања прихода. Приходи који су намјенски потребно је означити у које расходе се употребљавају.

Расходе и издатке је потребно доставити према обрасцу из прилога број 6.

Буџетски корисник оперативне јединице II – (остали буџетски корисници) достављају:

1. Захтјев за буџетске издатке са подацима о постојећим активностима и услугама буџетског корисника

Основа за планирање ових средстава је план за **2025.** годину и остварење у првих 6 мјесеци **2025.** године.

Код текућих издатака тачно се морају дефинисати материјални трошкови по нормативним утрошка и тренутним тржишним цијенама (са ПДВ-ом).

Финансијски и наративно образложити сваки трошак.

Трошкове је потребно исказати збирно по економској класификацији (прилог број 1), а финансијски и наративно образложити сваки трошак по структури трошка, односно који трошкови чине буџетску ставку.

Расходи за бруто плате, накнаде и остала примања, боловање, отпремнине и једнократне помоћи доставити посебно образложено према прилогу број 3.

2. Захтјев за додатна средства за буџетске издатке чије финансирање не може да се усклади са ограничењима садржаним у овом Упутству.

Писмено образложити додатне активности и обавезно мора да садржи опис и разлоге активности за које се траже додатна средства и нови запослени, са приједлогом приоритета који треба да буду размотрени у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

Уз захтјев из тачке 1. и 2. обавезно се доставља образложење у писаној форми које садржи податке о организационој структури буџетског корисника, његовим активностим и услугама, преглед средстава и запослених који су неопходни за обављање активности и пружање услуга у оквиру буџетских издатака, као и описе и разлоге обављања активности за које се траже додатна средства.

3. Захтјев за набавку основних средстава и опреме

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама и за нове капиталне пројекте, као приоритете које треба разматрати у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

Сваки од наведених захтјева се доставља појединачно (прилог број 4). Сви расходи се морају планирати према динамици прикупљања прихода.

4. Властити приходи, грантови и донације, примици од продаје основних средстава и остали јавних приходи који припадају буџетском кориснику морају се исказати у захтјеву са динамиком прикупљања. Такође мора се исказати који износ се потражује из прихода који припадају општини Вишеград (прилог 2).
5. Буџетски корисници који су по прописима дужни да закључе уговор о суфинансирању од стране општине и буџетског корисника, уз буџетски захтјев дужни су доставити и нацрт уговора.

Корисници грант средстава из буџета општине дужни су свом надлежном одјељењу (Одјељење за привреду, локални развој и друштвене дјелатности) доставити информације о потребним средствима и активностима ради планирања расхода по основу грантова, најкасније до **10. 09. 2025.** године, како би надлежно одјељење обрадило у свом буџетском захтјеву којег подноси до **15. 09. 2025.** године.

Потребно је да доставе податке на основу којих је утврђена висина као и јасне и мјерљиве циљеве који ће се остварити давањем грантовских средстава.

Такође потребно је да се доставе јасни и мјерљиви показатељи резултата давањем гранта и добра аргументација траженог износа са прецизном намјеном утрошка средстава.

Сви буџетски корисници су дужни доставити процијену извршења властитих прихода и примитака, као и процјену извршења расхода и издатака које планирају до краја 2025. године, као посебан додатак буџетском захтјеву, исказан вриједносно по структури (по ставкама) буџета за 2025. годину или предложеном измјеном структуре у односу на 2026. годину.

Мјесне заједнице такође достављају образац са приједлозима за потребним средствима дефинисан прилогом број 4 до **10.09.2025.** године надлежном одјељењу, како би оно могло обрадити захтјев и доставити га до **15.09.2025.**

Буџетски корисници су дужни да најкасније до **15. 09. 2025.** године доставе у писаном облику Одјељењу за финансије општине Вишеград буџетски захтјев за буџетску 2026. годину. Одјељење за финансије ће извршити анализу пристиглих захтјева и уз уважавање осталих елемената који утичу на оквир буџета општине израдити нацрт буџета општине Вишеград за 2026. годину.

Поменути обрасци за буџетске кориснике и мјесне заједнице ће бити објављени на сајту општине Вишеград .

Према буџетском календару утврђеном у члану 28. Закона, надлежни извршни општински орган утврђује нацрт буџета општине до 1. новембра и доставља га Министарству финансија ради добијања препорука.

Према одредбама члана 28. тачка ђ. Закона, Скупштине општина се изјашњавају о Нацрту буџета општине до **15. новембра 2025. године.**

Након утврђивања Буџета општине Вишеград за **2026.** годину исти ће бити презентован јавности кроз оглашавање у средствима јавног информисања, на огласној плочи општине и на WEB страници општине Вишеград, на који могу сви грађани дати своје мишљење и препоруке.

Посебни састанци ће се водити са сваким буџетским корисником посебно при чему ће се састављати записници, а буџетски корисници такође могу писаним путем доставити своја мишљења и препоруке у тврђеним роковима.

По спроведеној јавној расправи утврђује се Приједлог буџета и доставља Министарству финансија на давање сагласности.

Буџет општине за **2026.** годину треба да донесе Скупштина општине до **15. децембра 2025.** године.

Број: 06-40-217/25
Датум: 15.08.2025.

в.д. Начелник одјељења
Милан Јакшић